

Usnesení Nejvyššího soudu SSR ze dne 29.10.1970, sp. zn. 5 Co 230/70, ECLI:CZ:NS:1970:5.CO.230.1970.1

Číslo: 64/1971

Právní věta: Ako nesprávne hlásenie v zmysle ustanovenia § 89 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. treba posudzovať aj tú okolnosť, že organizácia potvrdila v žiadosti žiadateľa o dôchodok údaje, na základe ktorých došlo k poskytnutiu dávky, ktorá by inak žiadateľovi nepatrila.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 29.10.1970

Spisová značka: 5 Co 230/70

Číslo rozhodnutí: 64

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Přezkum správních rozhodnutí

Předpisy: 101/1964 Sb. § 89

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 64/1971 sb. rozh.

Ako nesprávne hlásenie v zmysle ustanovenia § 89 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. treba posudzovať aj tú okolnosť, že organizácia potvrdila v žiadosti žiadateľa o dôchodok údaje, na základe ktorých došlo k poskytnutiu dávky, ktorá by inak žiadateľovi nepatrila.

(Uznesenie Najvyššieho súdu SSR z 29. 10. 1970, [5 Co 230/70](#).)

Správa dôchodkov v Bratislave predpísala navrhovateľovi k náhrade 3654 Kčs ako preplatok na starobnom dôchodku navrhovateľovho pracovníka Š. F. za čas od 1. 3. 1969 do 15. 6. 1969 s tým, že navrhovateľ v žiadosti o starobný dôchodok potvrdil tomuto pracovníkovi výstup zo zamestnania ku dňu 28. 2. 1969, pričom ho aj po tomto dni zamestnával a zamestnancovi bol priznaný starobný dôchodok, ktorý aj poberal.

Navrhovateľ vo svojom opravnom prostriedku namietal, že preplatok na starobnom dôchodku pracovníka Š. F. nezavinil, nakoľko mu v jeho žiadosti nepotvrdil skutočnosť, že jeho pracovný pomer končí dňom 28. 2. 1969, ale potvrdil len to, že pracovný pomer trvá naďalej.

Krajský súd v Košiciach rozhodnutie odporcu zrušil s odôvodnením, že navrhovateľ nezavinil v zmysle ustanovenia § 89 zákona č. 101/1964 Zb., že došlo k preplatku. Podľa názoru krajského súdu

navrhovateľ nepotvrdil v žiadosti jeho zamestnanca skutočnosť, že pracovný pomer medzi ním a zamestnancom končí dňom 28. 2. 1969, ale potvrdil len to, že pracovný pomer medzi ním a Š. F. aj naďalej trvá.

V odvolaní proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa odporca uvádzal, že navrhovateľ zodpovedá za vzniklý preplatok, pretože v žiadosti pracovníka Š. F. o priznanie starobného dôchodku potvrdil, že posledná mzda žiadateľovi o dôchodok bude vyplatená do 28. 2. 1969 a nárok na dávku sa uplatňuje ku dňu 1. 3. 1969. Žiadateľovi na základe tohoto potvrdenia bol priznaný starobný dôchodok od 1. 3. 1969. Keď na základe takéhoto potvrdenia bol jeho zamestnancovi vyplácaný starobný dôchodok, pričom poberateľ dávky bol aj naďalej zamestnaný, je navrhovateľ za preplatok zodpovedný, nakoľko nesprávnym hlásením došlo k výplate starobného dôchodku.

Najvyšší súd SSR zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach a vec mu vrátil na ďalšie konanie a na nové rozhodnutie.

Z odôvodnenia:

Podľa ustanovenia § 89 ods. 1 zákona č. 101/1964 Zb. sú závody povinné viesť záznamy o okolnostiach rozhodujúcich pre nárok na dávku a jej výšku, najmä o čase a druhu zamestnania, o výške zárobku svojich pracovníkov a o zjednaní a skončení pracovného pomeru s dôchodcom, a hlásiť ich orgánu sociálneho zabezpečenia. Podľa ustanovenia § 89 ods. 2 citovaného zákona je závod povinný nahradiť neprávom vyplatené dávky, ak zavinil nesprávnym hlásením alebo jeho opomenutím, že došlo k takej výplate.

Nesprávne hlásenie treba vidieť aj v tom, ak zamestnávateľ potvrdil zamestnancovi v jeho žiadosti o priznanie a poskytnutie dávky sociálneho zabezpečenia údaje, na základe ktorých sa dávka poskytne, hoci by inak nepatrila. Závod je totiž povinný v žiadosti žiadateľa o priznanie dávky sociálneho zabezpečenia potvrdiť správnosť údajov rozhodujúcich pre priznanie a výplatu uplatneného nároku, medzi ktoré údaje patrí aj potvrdenie o skončení pracovného pomeru žiadateľa, o dávke a o naposledy vyplatenej mzde. Orgán sociálneho zabezpečenia môže potom popri iných v zákone stanovených podmienkach o priznaní a výplate dávky aj na základe údajov uvedených a závädom potvrdených v žiadosti žiadateľa dávku priznať a jej výplatu povoliť.

Súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní vychádzal len z tvrdenia navrhovateľa, že údaje uvedené v žiadosti, ktoré boli rozhodujúce pre priznanie a výplatu dávky, si doplnil sám žiadateľ. Samého žiadateľa však ohľadom tohto tvrdenia vôbec nevypočul. Ak navrhovateľ takéto skutočnosti namietal, bolo povinnosťou súdu vypočuť žiadateľa o dávku a o skutočnostiach, ktoré tvrdil navrhovateľ, a len v prípade, ak by bolo zistené, že tvrdenie navrhovateľa je pravdivé, zbavil by sa zodpovednosti vyplývajúcej pre neho z ustanovenia § 89 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb.

Bude preto treba, aby krajský súd v Košiciach v ďalšom konaní vypočul svedka Š. F. o okolnostiach uvádzaných navrhovateľom, a len po zistení všetkých uvedených skutočností znovu rozhodol.

Okrem uvedeného bude treba skúmať aj tu okolnosť, či a koľko žiadateľ o dávku zaplatil ako preplatok, ktorý mu dal odporca k náhrade. Z vyjadrenia odporcu totiž vyplýva, že nielen navrhovateľovi, ale aj poberateľovi dávky predpísal k náhrade uvedenú sumu. Ak sa navrhovateľ nezbaví zodpovednosti za neprávom vyplatenú dávku, bude potom potrebné skúmať, akú sumu poberateľ dávky už z preplatku zaplatil a bude potrebné k tejto sume prihliadnuť.